

ЗАТВЕРДЖЕНО

**рішення першого засідання сьомої сесії
Полтавської обласної ради сьомого
скликання від ___ серпня 2020 року**

ПРОГРАМА правової освіти населення області на 2021-2025 роки

1. Загальна характеристика Програми

Програма правової освіти населення області на 2021-2025 роки (далі – Програма) розроблена Юридичним департаментом облдержадміністрації на виконання Національної програми правової освіти населення, затвердженої Указом Президента України від 18.10.2001 №992/2001, та є продовженням реалізації напрямів діяльності та завдань, що були передбачені у Програмі правової освіти населення області на 2016-2020 роки.

Співрозробниками та виконавцями заходів Програми є: Юридичний департамент облдержадміністрації, Департамент освіти і науки облдержадміністрації, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю, Департамент культури і туризму облдержадміністрації, Полтавський обласний Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області. Відповідальними виконавцями Програми є Юридичний департамент Полтавської облдержадміністрації та Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області. Головним розпорядником коштів Програми є Юридичний департамент Полтавської облдержадміністрації.

Правова освіта – це комплекс системних заходів реалізації державної політики, одним із пріоритетних завдань якої є підвищення рівня правової культури та вдосконалення системи правової освіти населення, створення належних умов для набуття громадянами правових знань, а також забезпечення їх конституційного права знати свої права і обов'язки.

Програма правової освіти передбачає подальше створення необхідних умов для набуття широкими верствами населення правових знань та навичок у їх застосуванні, забезпечення доступу громадян до джерел правової інформації та безоплатної правової допомоги, формування у них поваги до права, а також визначає основні напрями правоосвітньої діяльності та першочергові заходи щодо їх реалізації.

2. Паспорт Програми та її бюджет наведені у додатках 1, 3.

3. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Подолання деформації правової свідомості та створення умов для підвищення рівня правової культури населення, активної і свідомої участі громадян у здійсненні реформи є сьогодні першочерговим завданням суспільства і держави на шляху розбудови в Україні громадянського суспільства і правової держави.

Новації та прогресивні реформи в Україні потребують роз'яснень їх напрямів та суті, пояснення основних термінів, ознайомлення громадськості з новими нормативно-правовими актами та механізмами захисту своїх прав і свобод. Держава створила систему безоплатної правової допомоги, яка захищає вразливі верстви населення, але потребує підтримки органів місцевого самоврядування по інформуванню населення про її можливості та механізми захисту. Правопросвітництво є одним із основних напрямків її діяльності.

Саме правова культура та правове виховання населення є соціальною гарантією дії верховенства правового закону в суспільстві. Проблема правової свідомості і правової культури є тривалий час актуальною і це обумовлює потребу в неухильному зростанні і досягненні високого рівня правової культури кожного громадянина, кожної посадової особи, кожного державного службовця і, особливо, професійних юристів, на яких припадає головна робота у законотворчості і застосуванні права. Лише тоді рівень правової культури населення досягне найвищого щабля розвитку, лише тоді кожен громадянин держави відчує власну приналежність до правового життя країни, буде активним учасником правового процесу і матиме змогу самостійно аналізувати чинне законодавство, відзначаючи його здобутки і недоліки.

Правова освіта населення починається у сім'ї, дошкільних навчальних закладах, де дітям надаються початкові знання про норми поведінки, звички щодо їх виконання, виховується повага до батьків, вчителів, людей похилого віку та інших осіб, формуються алгоритми морально-правової поведінки, нетерпимість до порушників норм права, почуття відповідальності за свою поведінку.

Процес правової освіти повинен бути безперервним, тому надання дітям необхідного рівня правових знань повинно продовжуватися у загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах, проведення широкої поза аудиторної роботи з правового навчання і виховання, до якої залучатимуться вчені, представники правозахисних організацій і правоохоронних органів, а також працівники центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Складовою частиною правової освіти є самоосвіта громадян з питань держави і права. Методичні матеріали з правової освіти населення розробляються Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області.

Розроблення пропозицій щодо координації діяльності органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, об'єднань громадян, навчальних та культурних закладів, засобів масової інформації у сфері правової освіти, а також надання методичної допомоги у проведенні цієї діяльності здійснює Полтавська обласна МКМР з правової освіти населення.

Місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування за поданням місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затверджують склад місцевих міжвідомчих координаційно-методичних рад з правової освіти населення, їх положення, вирішують у межах своєї компетенції питання організаційного і матеріально-технічного забезпечення їх діяльності.

Організація та здійснення заходів щодо правової освіти населення повинні здійснюватися за активної участі органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, навчальних та культурних закладів, наукових установ, міжвідомчих координаційно-методичних рад з правової освіти населення, видавництв і видавничих організацій, засобів масової інформації.

З метою розвитку правової освіти населення необхідно систематично через засоби масової інформації інформувати населення про національне законодавство, діяльність органів законодавчої, виконавчої, судової гілок влади тощо.

Для подальшого вдосконалення правової освіти населення області в межах державного замовлення необхідно створювати загальні і навчальні телевізійні та радіомовні канали, друковані видання, а також запроваджувати сторінки, рубрики та інші популярні форми надання правової інформації. Також заклади культури повинні здійснювати відповідну правоосвітню та правовиховну діяльність.

За участю органів виконавчої влади, відповідних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, навчальних закладів і наукових установ області необхідно проводити лекторії, кінолекторії, правові клуби, виставки друкованої продукції правового спрямування, зустрічі з фахівцями-юристами та інші заходи.

4. Мета Програми

Програма розроблена з метою визначення комплексу організаційно-методичних та інших заходів, направлених на підвищення рівня правової освіти населення Полтавської області.

Метою Програми є створення належних умов для підвищення загального рівня правової культури та вдосконалення системи правової освіти населення області, набуття громадянами необхідного рівня знання своїх прав та свобод і механізмів їх захисту.

5. Шляхи і засоби розв'язання проблем

Досягнення вказаної мети можливе шляхом реалізації заходів:

- створення належних умов для набуття громадянами знань про свої права, свободи і обов'язки;
- підвищення рівня правової освіти населення, насамперед учнівської та студентської молоді, викладачів правових дисциплін, громадян;
- широке інформування населення про правову політику держави та законодавство;
- забезпечення вільного доступу громадян до джерел правової інформації;
- вдосконалення системи правової освіти населення;
- роз'яснення механізмів надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги.

Строки виконання Програми: 2021-2025 роки.

6. Напрями діяльності та заходи Програми

Напрями діяльності та заходи Програми наведені у додатку 2.

7. Очікувані показники успішності Програми (критерії оцінки ефективності виконання заходів Програми)

Показники успішності Програми наведені у додатку 4.

8. Оцінка ефективності виконання заходів Програми

Проводиться за результатами щоквартальних та річних аналізів з виконання програмних заходів.

9. Система управління та контролю за ходом виконання Програми

Координація роботи з виконання Програми покладається на Юридичний департамент облдержадміністрації та на Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області. Інформація про хід виконання Програми заслуховується щорічно на засіданні Полтавської обласної МКМР з правової освіти населення.

10. Обсяг та джерела фінансування

Фінансування Програми здійснюється з обласного бюджету та за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

**Тимчасово виконувач обов'язків
директора Юридичного департаменту
облдержадміністрації**

А.О. ОЛЕФІР
